

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

STUDIE A KRÁTKÉ CLÁNKY

PŘEHLED VÝZKUMŮ 46

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

130115280

PŘEDNÍ ZPRÁVA
NA STARÉM MĚSTĚ V LITOMÝŘI A MĚSTĚ PRAHA
K ASPEKTŮM VÝZKUMŮ MĚST LITOMÝŘI

Průzkumy v Litoměřích a okolí
Průzkumy v Litoměřích a okolí
Průzkumy v Litoměřích a okolí

PŘEDNÍ
VÝZKUM

Průzkumy
Průzkumy

93 95458

BRNO 2005

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Jaroslav Tejral

Výkonná redakce
Assistant Editors

Dana Gregorová, Balázs Komoróczy, Rudolf Procházka,
Lubomír Šebela, Petr Škrdla

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz/3cacz.htm>

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-71-0

Copyright © 2005 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Tisk/Print Gloria Rosice

Pokyny pro autory na internetové stránce <http://www.iabrno.cz/3ca1cz.htm>
Instructions to authors on internet pages

samotného místa nálezů dovoluje úvahu o možné existenci sídliště či dokonce hradiska tohoto období.

Pavel Fojtík, ÚAPP Brno

Literatura

Vich, D. 2004: Pohřebiště kultury lužických popelnicových polí ve Ptení, okr. Prostějov, *Archeologické rozhledy* 56, 348–382, Prostějov.

Resumé

Ptení (Bez. Prostějov), Schloss. Schlesische o. Platénice Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung o. befestigte Höhensiedlung. Rettungsgrabung.

SUDOMĚŘICE (okr. Hodonín)

„Horní chmelnice“, „Valcha“. Časný a pozdní latén. Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu března a dubna roku 2004 pokračoval druhou etapou záchraný archeologický výzkum na trase obchvatu obce Sudoměřice. V prostoru napojení na stávající silnici I/55, asi 0,7 km severozápadně od intravilánu obce, byla v roce 2003 zjištěna rozsáhlá polykulturní lokalita (Parma 2004, 187) s osídlením z období eneolitu, starší doby bronzové, doby laténské a římské (viz příslušné kapitoly).

Plošným odkryvem v roce 2004 byla zachycena část laténské osady s dvěma základními fázemi. Starší tvoří půdorys jediné zahloubené chaty z časně laténského období, k níž patří zároveň další izolované nálezy zlomků kolkované a typické tuhé keramiky z kulturních vrstev. Mladší fázi, řazenou předběžně do stupňů LT C-D, představuje řada sídlištních objektů, včetně nejméně šesti zahloubených chat. Ve dvou případech se pravděpodobně jednalo o dílenské objekty související nejspíše s hrnčířskou výrobou – do dna chat byly zahloubeny další jámy, obsahující jak větší zlomky surového grafitu, tak i hlinu promísenou s jemně drceným grafitem; v obou chatách pak byly zachyceny relikty otopných zařízení. Spolehlivým dokladem hrnčířské výroby na lokalitě jsou pak nálezy charakteristických vertikálních dvoukomorových pecí s tahovými kanály, odkrytých celkem ve třech polohách (obr. 16). Ve všech případech byly u pecí pozorovány četné opravy a přestavby, včetně celkové změny orientace spojené s vyhloubením nové předpeční jámy. Mezi méně obvyklé nálezy patří dále depozitum tří celých nádob nebo stříbrná mince pocházející přímo z výplně jedné z chat.

David Parma, ÚAPP Brno

Literatura

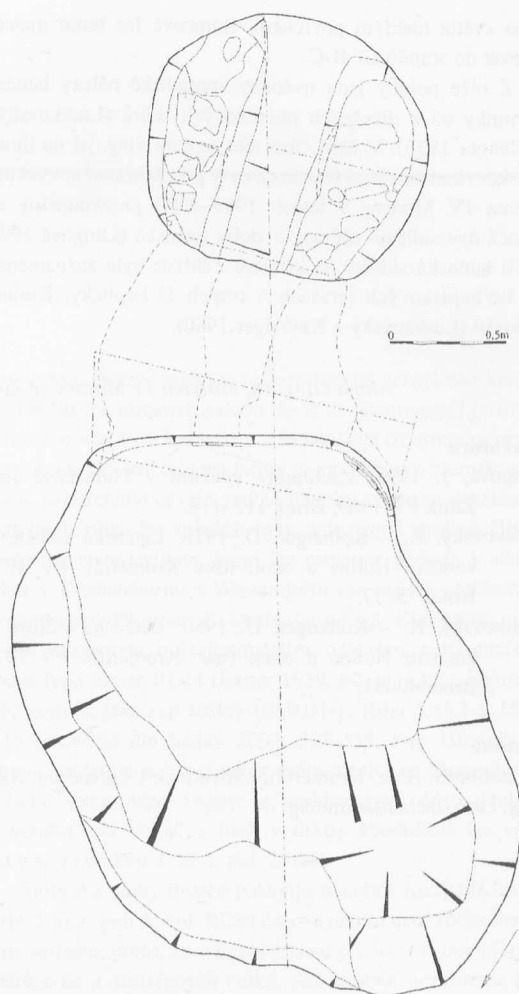
Parma, D. 2004: Sudoměřice (okr. Hodonín). PV 45 (2004), Brno, 187.

Resumé

Sudoměřice (Bez. Hodonín), „Horní chmelnice“, „Valcha“. Früh- und Spätlatènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

ZÁHLINICE (okr. Kroměříž)

„Slivotínka“. Latén. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení: Muzeum JV Moravy ve Zlíně.

Obr. 16. Sudoměřice. Hrnčířská pec z doby laténské. Töpferofen der Latènezeit.

Při amatérských povrchových sběrech v letech 2000–2002 získali Fr. Illek a L. Ondruš z trati Slivotínka na katastru obce Záhlínice četné archeologické nálezy z různých období pravěku (paleolit, LnK, MMK, KZP?, Chlopice-Veselé, KLPP, latén) až raného středověku. Kromě zlomků keramiky, broušené a štípané industrie, železné strusky a zvířecích kostí byly nalezeny také fragmenty lidského skeletu, zřejmě z orbou porušeného kostrového hrobu.

Sběry laténské keramiky pocházejí ze severozápadního svahu terénní vlny, vystupující z inundačního pásma levého břehu řeky Moravy jižně od obce Záhlínice, při katastrální hranici s Tlumačovem (nadm. výška kolem 192–198 m). Mezi zlomky se vyskytují především zesílené okraje z hrncovitých nádob vyrobených z tuhé hlíny. V severní části svahu byly zjištěny pravděpodobně zbytky sídlištního objektu narušeného hlubokou orbou. Koncentrace nálezů byla tvořena zlomky z několika nádob, kamenným brouskem a zvířecími kostmi. Keramika je typologicky zastoupena jednak velkým svisle rýhovaným hrncem z tuhé hlíny a s několika drobnými reparačními (?) otvory na výduti, jednak na kruhu vyráběnými esovitě profilovanými mísami z jemného materiálu, s černým

nebo světle hnědým povrchem. Rámcově lze tento materiál datovat do stupňů LT B-C.

Z téže polohy jsou uváděny sporadické nálezy laténské keramiky už z dřívějších povrchových sběrů (Ludíkovský – Kolbinger 1975). V jižní části této terénní vlny, již na tlumačovském katastru (trať Kráčiny), byly při záchranném výzkumu Muzea JV Moravy v letech 1989–1990 prozkoumány mj. rovněž dva sídlištní objekty z doby laténské (Langová 1993). Další laténská sídliště na katastru Záhlinic byla zaznamenána na šterkopískových terasách v tratích U kapličky, Krajinka a Ouzké (Ludíkovský – Kolbinger 1980).

Jana Langová, Muzeum JV Moravy ve Zlíně

Literatura

- Langová, J. 1993: Záchranný výzkum v Tlumačově (okr. Zlín). PV 1989, Brno, 117–118.
- Ludíkovský, K. – Kolbinger, D. 1975: Laténská sídliště na katastru Hulína a okolí (okr. Kroměříž). PV 1974, Brno, 35–37.
- Ludíkovský, K. – Kolbinger, D. 1980: Laténská sídliště na katastru Hulína a okolí (okr. Kroměříž). PV 1977, Brno, 49–51.

Resumé

Záhlinice (Bez. Kroměříž), „Slivotínek“. Latènezeit. Siedlung. Oberflächensammlung.

ZLÍN (k. ú. Malenovice, okr. Zlín)

„Zadní mezicestí“. Kultura platěnická, latén. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při výzkumu na této významné lokalitě, jež předcházela výstavbě obchodního centra Makro, bylo prozkoumáno i větší množství objektů platěnické kultury. Právě v tomto období dosáhlo osídlení polohy druhého vrcholu (po kultuře s lineární keramikou). Prozkoumat se podařilo větší množství běžných sídlištních objektů avšak ani jednu obytnou stavbu. Jejich zbytky zmizely při skrývce mocné nadložní vrstvy a stejně tak i osídlení z doby laténské, které je z místa výzkumu doloženo povrchovými sběry. Pozornost si zaslouží oválná jáma s do stran ubíhajícími stěnami, které nesly stopy propálení. V popelovitém zásypu byly nalezeny lidské kosti vykazující rozdílný stupeň spálení. Není vyloučeno, že se jedná o „kremační jámu“.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé

Zlín (Kataster Malenovice, Bez. Zlín), „Zadní mezicestí“. Hallstatzeit, Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.